

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 07 Nisan 2023
Sayı: 3956

10/7210

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Tokat gibi deprem kuşağında yer alan kentlerimize ilişkin bilgilendirmelerin etkin yapılması, yerel ve merkezi otoritelerin bu yönde kapsayıcı adımlar atması, deprem risklerinin topluma ve ilgililere doğru anlatılması büyük önem arz etmektedir. Bu anlamda doğal ve tarihsel yapısıyla gözbebeğimiz olan, bilhassa tarihin birçok döneminde depremlerden zarar görmüş Tokat gibi kentlerimizin, deprem zararlarından etkilenmesinin önlenmesi amacıyla, ilgili STK ve devlet kurumlarıyla ortak hareket ederek bir dizi çalışmanın acilen hayata geçirilmesi gerekmektedir.

Tokat'ın deprem riskine karşı, yerel ve merkezi yönetimlerin deprem gerçeğine ne denli hazırlıklı olduklarının tespiti, diri fay hatlarının tespiti, Tokat'taki yapı stoku ve bunların depreme dayanıklılığının tespiti ve varsa alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayhan ÖZER
Antalya Mv.

Ömer Fethi Gencer
Anıtepe

Kadim Durmaz
Tokat Milletvekili

ÖZKAN YALIN
Lisak Mv.

Süleyman Arızi
Mude Mv.

Cavit Arı
Antalya Mv.

SİBEL ÖZDEMİR
İspiral Mv.

Turab Kışlasan
Kırklareli

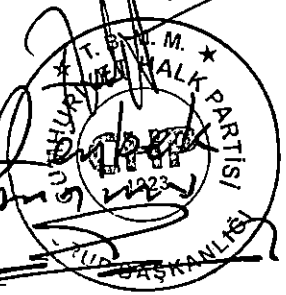
Nurhayat Altın
Kocaeli

Ali Hacıoğlu
HAKVERDİ
ANKARA

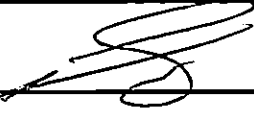
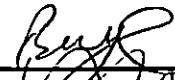
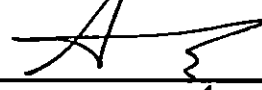
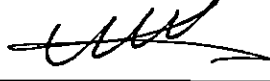
Veli Aghababa
Malatya Mv.

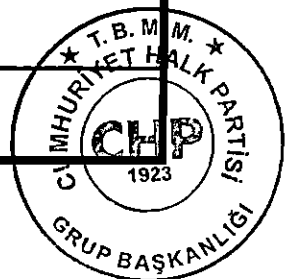
Özgür Karabulut
Balıkesir

Kemal İbrahim
Samsun

3956.. Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
1 Zinnet ÖZMEN	Bursa	
Mustafa Tuncer	Ankara	
3 Atilla SERTEL	İzmir	
4 Burcu KÖSESAL	Afyonkarahisar	
Neslihan Horacioğlu	Samsun İl.	
6 Ali Mehdi BAŞARIR	MERSİN	
7 Ayhan BARUT	Adana mv.	
8 UĞUR KARABU	Sivas mv	
9 Hüseyin YILDIR	AYDIN. MV.	
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		

GEREKÇE

Bilindiği gibi ülkemiz Alp-Himalaya tektonik kuşağı içinde yer almaktadır. Bunun doğal sonucu olarak da çok sayıda deprem üreten fay hattı ile parçalanmış bir coğrafyamız bulunmaktadır. Kentlerimizin de çoğunluğu, bu fay hatlarının üzerinde, yakınında veya etki alanında kurulmuştur. Başka bir deyişle ülkemizin birçok kenti 1. derece deprem kuşağı üzerinde bulunmaktadır. Bu bölgelerimizin konut stoku, yaşadığımız son depremlerin de gösterdiği gibi gerekli denetim ve bilimsel temeller gözetilmeden inşa edilmiş, bu nedenle de pek çok kentimizde depremler sonucu büyük yıkım ve kayıplar meydana gelmiştir. 1999 yılında yaşadığımız İzmit, Düzce ve Yalova depremleri yakın geçmişimizde büyük yıkımlar yaratmış, ardından iktidara gelen hükümetlerin aldığı önlemler yazık ki yetersiz kalmıştır.

2020 yılı içinde Elazığ-Sivrice, Malatya-Doğanyol ve Pütürge, Van Başkale, Bingöl-Yedisu, Manisa-Akhisar, İzmir ve son olarak da Kahramanmaraş ve 10 ilimizde yaşanan depremler sonucunda ülkemizde milyonlarca yurttaşımızı etkileyen bir trajedi ortaya çıkmıştır.

Kahramanmaraş merkezli meydana gelen depremin şiddeti 7.7 olarak ölçülmüş, aynı gün ilgili kurumların açıklamalarına göre 7.5 şiddetinden bir deprem daha yaşanmıştır. Yine ilk depremde büyük oranda yıkım yaşanan illerimizden olan Hatay ilimizin Defne ve Samandağ ilçelerinde 20 Şubat 2023 tarihinde 6.4 ve 5.8 büyüklüğünde iki deprem meydana gelmiş, akabinde 23 Şubat tarihinde de 5.1 şiddetinde bir deprem meydana gelmiştir. Yaşadığımız bu insani ve maddi yıkım akıllara deprem kuşağında yer alan diğer illerimizin de depreme ne kadar hazır olup olmadığı sorularını getirmiştir.

Tokat ilimiz de deprem kuşağı içinde yer alan illerimiz arasındadır. Tokat ili, jeolojik bakımdan Orta Anadolu'da doğrultu atımlı fayların yoğun olduğu bir coğrafyada yer almaktadır. Hem Tokat özelinde hem de ilimize komşu illerde geçtiğimiz yüz yıllarda yıkıcı depremlerin yaşandığı bilinmektedir. Bu depremler neticesinde Tokat ve çevre illerimiz önemli hasara uğramış ve büyük insani kayıplar yaşanmıştır. Geçmişte depremlerden etkilenmiş bölgelerin gelecekte de depremlerden etkileneceği kuralı dikkate alındığında coğrafyamız önemli bir riskle karşı karşıya bulunmaktadır.

İlimiz özelinde TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Deprem Danışma Kurulu'nun hazırladığı 15 Mart 2021 tarihli 'Fay Üzerinde Yaşayan Kentlerimiz: Tokat Raporunda da dikkat çekildiği gibi Tokat kent merkezi dahil Pazar, Almus, Reşadiye, Niksar ve Erbaa ilçeleri ile onlarca köy ve beldemiz ile Kelkit Çayı üzerinde inşa edilen hidroelektrik santralleri (HES)'nin fay zonu üzerinde veya çok yakınında bulunmaktadır. Mevzu bahis raporda Tokat'ın büyük

ortasından geçen Behzat deresinin çökeltmiş olduğu alüvyon bir zemin üzerine oturmakta olduğu, deprem dalgalarının bu tür zayıf zeminler tarafından büyütölerek binalara iletildiğı bilgisine dikkat çekilmektedir.

Bu konuda ölkemizde ve Tokat özelinde alınabilecek önlemlerin belirlenip hayata geçirilmesi başta yurttaşlarımızın can güvenliğı açısından büyük önem arz etmektedir. Bu anlamda aktif fayların yerlerinin tespit edilmesi ve bu faylar üzerindeki alanların boşaltılarak ya da depreme dayanıklı bir yapılaşma formuyla yeniden düzenlenmesi elzem görölmektedir. Başta söz konusu alanlarda nüfus yoğunluğunun azaltılması, gelecekte bu alanlar için yapı sınırlaması getirilmesi ve imar planlarının zemin koşulları ve yüzey faylanması riskleri dikkate alınarak yeniden düzenlenmelidir

Öte yandan ilimiz Tokat gibi deprem kuşağında yer alan kentlerimize ilişkin bilgilendirmelerin etkin yapılması, yerel ve merkezi otoritelerin bu yönde kapsayıcı adımlar atması, deprem risklerinin topluma ve ilgililere doğru anlatılması büyük önem arz etmektedir. Bu anlamda doğal ve tarihsel yapısıyla gözbebeğimiz olan, bilhassa tarihin birçok döneminde depremlerden zarar görmüş Tokat gibi kentlerimizin, deprem zararlarından etkilenmesinin önlenmesi amacıyla bir dizi çalışmanın acilen hayata geçirilmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda da başta merkezi hükümet olmak üzere Tokat Valiliğı ve Tokat Belediyelerine büyük sorumluluk düşmektedir. Başta diri fayların yerinin yerleşime uygunluk açısından hassas olarak uluslararası ölçütlere göre belirlenme çalışmalarının ivedilikle hayata geçirilmesi gerekmekte, akabinde de Tokat'ta birçok yerleşim alanının uygunluğunun gözden geçirilmesi gerekmektedir. Bu çalışmalar yürütölürken ilgili STK ve devlet kuruluşlarının da sorumluluk alması beklenmektedir. Başta jeofizik, jeodezi, inşaat, mimarlık, şehir planma alanlarındaki uzmanlardan da görüş alınması ve afet olasılıkları ışığında Deprem Master Planının hazırlanması kentimiz için hayati önem taşımaktadır.

Tokat'ın gelecekteki olası bir depremi en az zararla atlatabilmesi için, yerel ve merkezi yönetimlerin deprem gerçeğine ne denli hazırlıklı olduklarının tespiti, diri fay hatlarının tespiti, faylarda kurulu yerleşimlerin yapı denetimi, Tokat'taki yapı stoku ve bunların depreme dayanıklılığının tespiti ve varsa alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir araştırma komisyonu kurulması gerekmektedir.

